

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11Co/31/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1297898626
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1297898626.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Q. - A. O., Q..A., so sídlom V. P. Č.. X, K., proti odporcom: 1/ Z. K., V. V. - V., C. - J., E., 2/ Y. O., A. XX, K., zastúpeného JUDr. Štefanom Ševčovičom, advokátom, Plynárska 2/A, P. O. BOX č. 69, Bratislava, o zaplatenie 6.028,78 euro s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 6.2.2012, č.k. 11C/304/1997-329 v spojení s opravným uznesením zo dňa 7.5.2012, č.k. 11 C/304/1997-350 jednohlasne (pomero hlasov 3:0), takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa z r u š u j e a v e c s a v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

V napadnutom rozhodnutí súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uložiť odporcom v 1/ a 2/ rade náhradu škody vo výške 6.028,78 euro s príslušenstvom s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká plnenie druhého v rozsahu tohto plnenia, navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi v 2/ rade náhradu trov konania vo výške 2.798,33 euro do rúk JUDr. Štefana Ševčoviča, advokáta, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia a odporkyni v 1/ rade náhrada trov konania nepriznal.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 176, § 182 Zákonníka práce, § 107 ods. 1, 2, § 420 ods. 1, 3, § 438 ods. 1, § 451 ods. 2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 13 vyhl.č. 13/1983 Zb., § 2 vyhl. č. 364/1991 Zb. a tým, že v predmetnom spore ide o dva rôzne právne tituly, ktoré navrhovateľ uplatnil proti odporcom spoločne a nerozdielne. Podľa názoru súdu prvého stupňa takéto plnenie nie je deliteľné a nemožno súčasne vymáhať plnenie od obidvoch. Z hľadiska posúdenia solidárnej zodpovednosti uviedol, že súbeh spoločnej zodpovednosti odporkyne v 1/ rade v zmysle pracovnoprávnych predpisov a odporcu v 2/ rade zodpovedného podľa všeobecných ustanovení § 451 Občianskeho zákonníka upravujúcich bezdôvodné obohatenie je vylúčený s tým, že Zákonník práce neupravuje solidárnu zodpovednosť (okrem prípadu spoločnej zodpovednosti zamestnancov za schodok podľa § 182 ZP). Zavinenie odporkyne v 1/ rade ako zamestnanca sa predpokladalo na základe vykázaného schodku, ale v prípade odporcu v 2/ rade by bolo zavinenie potrebné preukázať. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že majetková ujma oprávneného je predpokladom vzniku nároku na náhradu škody i nároku na náhradu za bezdôvodné obohatenie, pričom obidva tieto nároky sa zásadne líšia a v každom treba aplikovať iný právny režim (predpokladom zodpovednosti za škodu je ujma v dôsledku protiprávneho konania, ale predpokladom vzniku bezdôvodného obohatenia je ujma jedného v dôsledku obohatenia iného, bez ohľadu na to, či bola niekomu spôsobená škoda). Podľa názoru súdu prvého stupňa v danom prípade nárok ako spoločný a nerozdielny nemá oporu v zákone.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ žiadajúc, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel namietajúc, že rozhodnutie súdu prvého

stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že pôvodne žiadal zaviazat' odporcov v 1/ a 2/ rade spoločne a nerozdielne na náhradu škody vo výške 6.028,78 euro s príslušenstvom, na pojednávaní súdu nariadenom na deň 6.2.2012 petit zmenil tak, že plnením jedného z odporcov zanikne plnenie druhého v rozsahu tohto plnenia. Nesúhlasil s právnym názorom súdu prvého stupňa, ktorým zamietol uplatnený návrh, v ktorom išlo o dva rôzne právne tituly uplatnené spoločne a nerozdielne poukazujúc na § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka a i na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.11.2008, č.k. 14C 218/1997, ktorým boli odporcovia v 1/ a 2/ rade zaviazaní k povinnosti zaplatiť škodu spoločne a nerozdielne.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrili.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa nemožno ani potvrdiť a ani zmeniť.

Ako prvoradáde považuje za potrebné zdôrazniť, že občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a spravidla začína na základe návrhu na začatie konania. Ust. § 79 ods.1 O.s.p. vymedzuje obsahové náležitosti návrhu, medzi ktoré patrí aj pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností. Rozhodujúce skutočnosti pritom musia byť opísané aspoň takým spôsobom, aby umožňovali posúdenie totožnosti veci. Od uvedenia skutkových okolností je však treba odlišovať neuvedenie (resp. nesprávne alebo neúplné uvedenie) právnej kvalifikácie v návrhu uvedeného skutkového stavu. V tejto súvislosti je treba uviesť, že súd je viazaný nielen navrhovaným petitom, ale aj skutkovými dôvodmi, z ktorých navrhovateľ odvodzuje svoje právo. Súd však nie je viazaný právnou kvalifikáciou skutkového deja opísaného účastníkom konania, keďže právna kvalifikácia skutku je vecou súdu. Rovnako nie je súd ani viazaný návrhom navrhovateľa, aby bola odporcom uložená povinnosť na plnenie spoločne a nerozdielne (viď ZSP č. 51/1998).

V posudzovanom prípade súd prvého stupňa pri posudzovaní uplatneného návrhu dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu poukazujúc na okolnosť, že v predmetnom spore ide o dva rôzne právne tituly (§ 176 Zákonníka práce a § 451 Občianskeho zákonníka), ktoré navrhovateľ uplatnil proti odporcom spoločne a nerozdielne. S týmto právnym a skutkovým posúdením sa však odvolací súd nestotožňuje.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom konaní navrhovateľ požaduje náhradu škody proti dvom osobám. Z doposiaľ vykonaného dokazovania je v tomto štádiu konania nesporné, že zodpovednosť odporkyne v 1/ rade je nutné posudzovať podľa úpravy uvedenej v Zákonníku práce (§ 170 a nasl. Zákonníka práce v znení účinnom v čase vzniku škody) a zodpovednosť odporcu v 2/ rade od úpravy uvedenej v Občianskom zákonníku (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka). Za tejto situácie je potom podstatné, že navrhovateľ požadoval od oboch odporcov náhradu súvisiacu s likvidáciou poisťnej udalosti č. 12-42325/50, ktorá mala nastať dňa 11.2.1991 krádežou v byte odporcu v 2/ rade na byte na Súmranej ul. č. 26 v Bratislave, a že spôsob vyporiadania týchto nárokov tak, ako je upravený hmotným právom i v týchto prípadoch určuje právny predpis. K prípadom, kedy z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania medzi účastníkmi patrí i vyporiadanie náhrady škody spôsobenej viacerými osobami bez ohľadu na to, že zodpovednosť za škodu je založená na iných zásadách (na princíp objektivnom alebo subjektivnom), že skutkové podstaty zodpovednosti sú uvedené v rôznych právnych predpisoch (napr. v Občianskom zákonníku a v Zákonníku práce), alebo že jeden z odporcov nemôže zodpovedať za škodu s inou osobou spoločne a nerozdielne (ako je to v tomto prípade). V takýchto prípadoch plnením jedného zo zodpovedných subjektov zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť plnenia účastníkovi druhému, keď tejto zákonnej konštrukcii musí v prípade úplného, resp. čiastočného vyhovenia návrhu (i bez návrhu) zodpovedať výrok prípadného prisudzujúceho výroku súdneho rozhodnutia.

Uvedené znamená, že súd prvého stupňa svoje zamietajúce rozhodnutie založil na nesprávnych právnych záveroch o tom, že uplatnenému nároku nie je možné vyhovieť s poukazom na to, že sa jedná o dva rôzne právne tituly (§ 176 Zákonníka práce a § 451 Občianskeho zákonníka), ktoré nie je možné s úspechom uplatniť proti odporcom spoločne a nerozdielne, pre ktoré sa potom podstatnou stránkou veci samej z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti nároku navrhovateľa už nezaoberal. So zreteľom na uvedené nemožno preto považovať predčasné právne závery súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti návrhu navrhovateľa za správne. Rozhodnutie vo veci samej odvolacím súdom by však za tohto stavu veci v celom rozsahu nahrádzalo prvostupňové

rozhodnutie, čím by bolo účastníkom odoprené právo namietat' správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov odvolacieho súdu, ku ktorým by dospel právnym posúdením skutkových zistení z hľadiska tých rozhodujúcich skutočností, ktoré považoval za významné na rozdiel od prvostupňového súdu, ktorý sa nimi buď dostatočne náležite nezaoberal alebo opomenul vôbec zaoberať. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinštančného súdneho konania je však súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti konania je možné urobiť zadosť iba kasačným rozhodnutím.

So zreteľom na všetky vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ dôvodne vytyka súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnych skutkových záveroch a nesprávnom právnom posúdení veci, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom sa súd prvého stupňa bude dôsledne zaoberať dôvodnosťou návrhu navrhovateľa vo veci samej vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, ktorým je viazaný (§ 226 O.s.p.).

V súvislosti s konštatáciou súdu prvého stupňa o nesplnení podmienok zodpovednostného vzťahu medzi odporkyňou v 1/ rade a navrhovateľom posudzovaného podľa § 176 Zákonníka práce (zodpovednosť zamestnanca za schodok na hodnotách zverených na vyúčtovanie) je mu treba dať do pozornosti, že i v prípade, ak nie sú splnené zákonné podmienky pre tento druh zodpovednostného vzťahu, je treba sa v danom konaní vypořadať s otázkou prípadnej zodpovednosti odporkyne v 1/ rade podľa § 172 ods. 1 Zákonníka práce (všeobecnou zodpovednosťou zamestnanca za škodu spôsobenú zavineným porušením povinností pri plnení pracovných úloh).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.